

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2023

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Liotuáinis

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do dhaltai ar úsáid scéimeanna marcála foilsithe

Níl sé i gceist go mbeidh na scéimeanna marcála a d'fhoilsigh Coimisiún na Scrúduithe Stáit ina ndoiciméid aonair. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Is éard atá i gceist leis an oiliúint seo, i measc nithe eile, samplaí marcála obair daltaí agus na marcanna a bhronntar a phlé, chun cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Ina dhiaidh sin déanann na Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na gceartaitheoirí chun a chinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm ar bhealach comhsheasmhach cruinn. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh maidir le cé acu ar cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa oibre iarrthóra nó nár cuireadh.

Is dréachtdoiciméid iad scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear an scéim i gcrích go dtí go gcuireann ceartaitheoirí i bhfeidhm í ar obair iarrthóirí agus go mbailítear an t-aiseolas ó na ceartaitheoirí go léir agus go ndéantar é a mheas maidir leis an réimse iomlán freagraí ó iarrthóirí, maidir le leibhéal iomlán deacrachta an scrúdaithe agus maidir leis an ngá le comhsheasmhacht a chaomhnú ó thaobh caighdeáin de ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

I gcás scéimeanna marcála a chuimsíonn réitigh shamplacha nó freagraí samplacha, is fiú a thabhairt faoi deara nach bhfuil sé i gceist go mbeidh siad uileghabhálach. D'fhéadfadh leaganacha difriúla nó malartacha a bheith inghlactha freisin. Ní mór do cheartaitheoirí gach freagra a mheas de réir a bhfiúntais, agus moltar dóibh dul i gcomhairle lena gCeartaitheoirí Comhairleacha i gcás amhrais.

Scéimeanna Marcála sa Todhchaí

Ba chóir go seachnaítear aon tuairimí faoi scéimeanna marcála sa todhchaí, más tuairimí bunaithe ar scéimeanna ón am atá thart iad. Cé go bhfuil na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, d'fhéadfadh sé go mbeadh athrú ar na sonraí a bhaineann le marcáil cineál faoi leith ceiste i bhfianaise fheidhm na ceiste sin sa scrúdú trí chéile in aon bhliain ar leith. Tá an fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir in aon bhliain ar leith cinneadh a dhéanamh ar conas is fearr a chinntiú go mbeidh measúnú cóir agus cruinn ar obair iarrthóirí agus chun a chinntiú go mbeidh comhsheasmhacht ann maidir le caighdeán an mheasúnaithe ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh sé go mbeadh athrú ar ghnéithe den struchtúr, ar mhionsonraí agus ar chur i bhfeidhm na scéime marcála maidir le scrúdú faoi leith ó bhliain amháin go bliain eile gan fógra.

Agus an scéim mharcála á léamh, ba chóir aird a thabhairt ar na pointí seo a leanas:

- Maidir le gach roinn den scrúdú, níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagra eile ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le nathanna cainte, frásaí agus focail eile atá ar comhchiall leis na cinn atá ar fáil ar an scéim mharcála fhoilsithe chomh maith.
- Braitheann na mionsonraí a theastaíonn in aon fhreagra ar an gcomhthéacs agus ar an gcaoi a gcuirtear an cheist, agus ar an líon marcanna atá ar fáil don fhreagra ar an scrúdpháipéar. D'fhéadfadh riachtanais agus leithdháileadh na marcanna athrú ó bhliain go bliain, dá réir sin.
- Caithfear focail, nathanna cainte nó frásaí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.
- Mar riail ghinearálta, más ann d'amhras faoi bhailíocht aon fhreagra, ní mór do scrúdaitheoirí dul i gcomhairle lena scrúdaitheoir comhairleach sula mbronntar marcanna.

Nótaí mínithe a úsáidtear sa mharcáil

Ní thugtar nótaí mínithe sna freagraí uile

Nóta mínithe	Brí
✓	Ceart
_____	Earráid(i) teanga/gramadaí
~~~~~	Doiléir
Scéim Mharcála Mhionathruithe (SMM)	Scéim mharcála mhionathraithe curtha i bhfeidhm
^	Easnamh
—	Níor freagraíodh an cheist
[...]	Ábhar neamhábhartha
{ ... }	Freagraí tugtha sa teanga mhícheart

Glac le foirmiú ar bith a thugann an t-eolas atá á lorg.

Freagraí tugtha sa teanga mhícheart m.sh. freagraí as Gaeilge/as Béarla nuair atá an Liotuáinis de dhíth nó freagraí i Liotuáinis nuair atá Ghaeilge/Béarla de dhíth – **bronn 50%** de na marcanna.

ROINN A: Léamhthuiscint (120 marc)

Freagair Léamhthuiscint 1, 2 agus 3

120 marc

Léamhthuiscint 1 / Pirma užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (i) lietuviškai.

(a) Mėgstamiausia Severijos vieta. (1 dalis)

2 mharc

- Pavilnių parkas

(b) Mergaitė laikė paslėpusi dviratį prie apleisto namo. (1 dalis)

2 mharc

- Teisingai

(c) Raskite posakį, kuris reiškia „labai ilgai“. (2 dalis)

5 mharc

- Valandų valandas

(d) Kodėl mergaitė nenorėjo grįžti namo? Parašykite **dvi** priežastis. (2 dalis)

Dhá cheann díobh seo:

(2 × 2 mharc)

- Buvo vasara / norėjo džiaugtis vasara.
- Sūrus / neskanus / nemielas Anelės maistas.
- Namie nuobodu / yra tik televizorius.
- Nesibaigiančios / liūdnos kalbos (apie nieko gero nelaukiančią ateitį).
- Anelė bars / bijojo.
- Jai patiko leisti laiką vienai.
- Patiko leisti laiką / klaidžioti parke.
- Patiko skaityti knygą.

(e) Koks buvo autobusas? Parašykite **dvi** detales. (2 dalis)

Dhá cheann díobh seo:

(2 × 2 mharc)

- Gražus
- Senas
- Didelis
- Stovintis
- Baltai violetinis
- Langai aptraukti medžiaga

(f) Ką sau pasižadėjo Severija? (2 dalis)

- Grįžti ir aplankyti autobusą 4 mharc
- Grįžti prie autobuso 2 mharc
- Aplankyti autobusą 2 mharc

(g) Pabaikite sakinį naudodamiesi tekstu. (3 dalis)

4 mharc

Mergaitė negalėjo užmigti, nes

- Kėlė klausimus / svarstė / kilo įvairūs klausimai.
- Savęs klausė, ar jame (autobuse) kas nors gyvena.
- Savęs klausė, kodėl lojo šuo.
- Prisiminė žolę / prie autobuso (pasilikusią) knygą.
- Negalėjo pamiršti / vis prisiminė autobusą.

(h) Ką veikė Severija? Sunumeruokite įvykius eilės tvarka pagal pavyzdį. (3 dalis)

8 (4 × 2 mharc)

(i) Pamatė autobusą	(6)
(ii) Pradėjo skaityti	(4)
(iii) Prirakino dviratį	2
(iv) Atsisėdo ant kelmo	(3)
(v) Pakilo ir ėmė vaikštinėti	(5)
(vi) Ėmė lyti	1

(i) Pažymėkite (✓) teisingą atsakymą. (3 dalis)

2 mharc

Autobuso durys buvo

- Atidarytos

Freagair ceist (j) i nGaeilge.

(j) Is maith le Severija am a chaitheamh ina haonar. An aontaíonn tú leis sin? Bíodh tagairtí don téacs agat mar thacaíocht le do fhreagra. (50 focal san iomlán)

5 Mharc

Is féidir le hiarrthóirí aontú nó easaontú ag baint úsáide as na pointe seo a leanas.

Aon cheann dóibh siúd a leanas:

Aontaím:

- Baineann sí taitneamh as am a chaitheamh le rothar a bhfuil mar chara di chomh maith.
- Baineann sí taitneamh as am a chaitheamh ag léamh is ag taiscéaladh.
- Baineann sí taitneamh as am a chaitheamh sa pháirc.
- Baineann sí taitneamh as áiteanna a thaiscéaladh / as a bheith fiontrach.
- Shábháil sí an t-airgead chun rothar a cheannach ionas gur féidir léi níos mó ama a chaitheamh ag rothaíocht ina haonar.
- Tá sí cróga agus níl eagla uirthi as rudaí anaithnide / as áiteanna mistéireacha.

Easaontaím:

- B'fhearr léi cairde a bheith aici. Is é sin an fáth gur cheannaigh sí rothar ionas go mbeadh ar a laghad cara amháin aici.
- Níl aon chairde aici agus tá sí ag comhlíonadh an ghá seo trí leabhair a léamh.
- Is é an t-aon rud a chuireann áthas uirthi ná ag caitheamh ama i nádúr. Cabhraíonn sé di, ar a laghad, dearmad a dhéanamh ar an saol laethúil.
- Ní maith léi a bheith sa bhaile agus b'fhearr léi a bheith aon áit eile.
- Fiú gan chairde b'fhearr léi a bheith taobh amuigh ná fanacht sa bhaile le Anele.
- Níl aon spraoi ina saol, dá bhrí sin tá sí ag déanamh iarrachta é a dhéanamh níos taitneamhaí trí bheith ag lorg eachtraíochta.

Léamhthuiscint 2 / Antra užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (i) **lietuviškai**.

(a) Ko gyventojai prašo Zenono Matuzo? **(1 dalis)**

2 mharc

- Atvežti maisto ir vaistų.

(b) Kiek žmonių gyvena Šaukoto miestelyje? **(1 dalis)**

4 mharc

- Tūkstantis žmonių
- 1000 žmonių

(c) Pabaikite sakinį naudodamiesi tekstu. **(1 dalis)**
Zenonas lengvai prisimena žmonių adresus, nes...

4 mharc

Ceann amháin díobh seo:

- Turi patirtį
- Dirba ilgą laiką / daug metų
- Gerai pažįsta apylinkės žmones
- Dažnai / bent kartą per savaitę aplanko gyventojus

(d) Miestelio žmonės pasitiki paštininku. **(2 dalis)**

2 mharc

- Teisingai

(e) Raskite ir parašykite **vieną** būsimąjį laiko veiksmą. **(2 dalis)**

5 mharc

Ceann amháin díobh seo:

• Klausiu	• Imsiu
• Trūks	• Įsižeis
• Neapgausi	• Atsisakysi

(f) Kaip žmonės atsidėkoja už atvežtą laikraštį ar laišką ? **(2 shonra)**

- Pakviečia arbatos, įdeda medaus **6 mharc**
- Pakviečia arbatos **3 mharc**
- Įdeda medaus **3 mharc**
- Bendrauja bičiuliškai **2 mharc**

(g) Ką turi mobilūs paštininkai? **(3 dalis)**

4 mharc

Ceann amháin díobh seo:

- Naują automobilį
- Planšetinį kompiuterį

(h) Pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius. **(3 dalis)**

(5 × 1 mharc)

	Teisingas	Neteisingas
i. Retai lankomi pašto skyriai buvo uždaryti.	✓	
ii. Paštininkas turi naują automobilį.	✓	
iii. Zenonas nepatenkintas pasikeitimais.		✓
iv. Siuntos būna tik iš Lietuvos.		✓
v. Siunčiamų laiškų ir atvirukų sumažėjo.	✓	

(i) Iš kur Šaukoto gyventojai gauna laiškų? **(3 dalis)**

2 mharc

- Amerikos

Freagair ceist **(j)** i nGaeilge.

(j) Ní féidir le teicneolaíocht an lae inniu ionadú a dhéanamh do chaidrimh dhaonna. An aontaíonn tú leis sin? Bíodh tagairtí don téacs agat mar thacaíocht le do fhreagra. (50 focal san iomlán)

6 mharc

Is féidir le hiarrthóirí aontú nó easaontú ag baint úsáide as na pointe seo a leanas.

Aon cheann díobh siúd a leanas:

Aontaím:

- Fiú le teicneolaíocht na linne seo, caithfidh daoine cuid tascanna a dhéanamh.
- Bíonn custaiméirí ag súil le teagmháil éigin le duine i rith idirbheart.
- Ní dhéanann teicneolaíocht chomhaimseartha ach cad atá iarrtha uirthi. Tá daoine níos cliste agus níos oiriúnaithí.

- Fiú le teicneolaíocht chomhaimseartha ní maith le daoine a ndaonnacht agus tá teagmháil dhaonna tábhachtach dóibh fós.
- Tá sé mar sprioc ag teicneolaíocht chomhaimseartha saol daoine a dhéanamh níos éasca, ach níor cheart dó dul in ionad daoine go hiomlán.
- Má bhriseann rud éigin, deiseoidh daoine é. Mar sin téann an caidreamh idir teicneolaíocht chomhaimseartha agus daoine sa dhá bhealach: freastalaítear / cabhraítear lena chéile.

Easaontaím:

- Is féidir le teicneolaíocht chomhaimseartha bearna a chruthú idir glúnta na ndaoine óga agus na seandaoine. Is féidir leis seo a bheith mar chúis le seirbhísí a bheith curtha ar fail trí mheaisíní amháin. D'fhéadfadh sé seo ciallú go bhfágтар roinnt custaiméirí féideartha ar lár mar nach mbeadh fhios acu conas a úsáidtear an teicneolaíocht.
- D'fhéadfadh teicneolaíocht chomhaimseartha daoine a dhéanamh níos lú spreagtha chun teagmháil a dhéanamh le daoine eile.
- Gan dabht is féidir le teicneolaíocht chomhaimseartha dul in áit na teagmhála daonna le hIntleacht Shaorga / réitigh Mheaisínfhoghlama.
- D'fhéadfadh teicneolaíocht chomhaimseartha a bheith níos éifeachtúla gan bhaol go gcaillfidh siad spreagadh. D'fhéadfadh sé seo a bheith mar bhaol do dhaoine atá níos lú éifeachtúla, ámh, ní féidir le meaisíní gá d'fhíorthéagmháil dhaonna a chomhlíonadh.

Léamhthuiscint 3 / Trečia užduotis

Atsakykite į klausimus nuo **(a)** iki **(i)** **lietuviškai**.

- (a)** Ką būdama maža mergaitė Marija gavo dovanų? **(1 dalis)** **5 mharc**
- (Receptų) knygutę
- (b)** Kelerių metų Marija pagamino pirmąjį patiekalą? **(1 dalis)**
- Šešerių ar septynerių **5 mharc**
  - 6, 7 **5 mharc**
  - Šešerių **4 mharc**
  - Septynerių **4 mharc**
- (c)** Marija saldumynais palepina **(1 dalis)** **3 mharc**
- Šeimą
- (d)** Lazanijos pagaminimas Marijai užtrunka daug laiko. **(2 dalis)** **3 mharc**
- Teisingai

(e) Pabaikite sakinį naudodamiesi tekstu. (2 dalis)

Pradėjusi gaminti Marija sulaukdavo...

Aon trí cinn díobh seo a leanas:

- Kritikos, patarimų, pasiūlymų ir pagyrų **6 mharc**
- Kritikos ir patarimų **4 mharc**
- Kritikos ir pagyrų **4 mharc**
- Patarimų ir pagyrų **4 mharc**
- Kritikos **2 mharc**
- Patarimų **2 mharc**
- Pagyrų **2 mharc**
- Pasiūlymų **2 mharc**

(f) Su kuo Marija dalindavosi receptais? (2 dalis) **3 mharc**

- Pussesere

(g) Kokia pagrindinė taisyklė gamindama vadovaujasi Marija? (3 dalis)

- Gaminti su meile **5 mharc**
- Meilė **3 mharc**

(h) Kas Marijai padeda užmiršti dienos nuovargį? (3 dalis) **5 mharc**

- Muzika

(i) Pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius. (1-3 dalys) **(5 × 1 mharc)**

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
i. Marija vaflius kepė senovinėje keptuvėje.	✓	
ii. Marija negamina iš miltų.		✓
iii. Degustatoriais buvo šeimos nariai.	✓	
iv. Marija studijuoja Klaipėdoje.		✓
v. Studijų pasirinkimas yra lengva užduotis.		✓

ROINN B: An Scríbhneoireacht (60 marc)

Ketvirta užduotis (30 Marc)

Atsakykite į (a) arba (b), arba (c)

(a) Pernai su tėvais keliavote po Lietuvą. Kelionė jums labai patiko, tad šiemet norite pakviesti draugus keliauti į Lietuvą su jumis.

- Papasakokite, kur Lietuvoje buvote.
- Ką siūlote aplankyti?
- Ką reikia pasiimti į kelionę?
- Paklauskite, kokie draugų norai.

(apie 100 žodžių)

(b) Susiradote darbą savaitgaliais, bet nenorite dirbti vienas / -a. Parašykite elektroninę žinutę draugams, kviesdami dirbti kartu.

- Kokį darbą ir kur dirbsite?
- Kuo šis darbas įdomus?
- Ko naujo išmoksitė?
- Pakvieskite draugą / -ę prisijungti.

(apie 100 žodžių)

(c) Vaikštinėdami radote seną, apleistą namą. Papasakokite apie tai šeimai ir draugams.

- Kur pamatėte namą?
- Kaip namas atrodo?
- Kas name gyvena / gyveno?
- Ar nustebote radę namą? Parašykite, kodėl.

(apie 100 žodžių)

Cumarsáid:

16 mharc

4 Thasc chumarsáideacha @ 4 mharc an ceann = 16 mharc.

1ú Chatagóir 0 – 2 teachtaireacht dhoiléir.

2ú Catagóir 3 – 4 teachtaireacht shoiléir.

N.B. Mura ndearnadh an tasc cumarsáideach, ní féidir aon mharcanna a bhronnadh ar an tsainréim theanga, ar an stór focal ná ar struchtúir.

Teanga:

14 mharc

Teanga	C.4
BARR • foircinn na mbriathra, na haontuithe, na haimsirí agus iad ceart i gcónaí beagnach; • stór focal an-mhaith • beagnach na focail uile litrithe i gceart; • tuiscint mhaith ar an tsainréim theanga.	10 – 14
LÁR • foircinn na mbriathra, na haimsirí, na haontuithe agus iad ceart seachas mícheart den chuid is mó; • stór focal idir réasúnta agus maith; • ar a laghad leath na bhfocal litrithe i gceart; • tuiscint áirithe ar an tsainréim theanga.	5 – 9
BUN • an chuid is mó d'fhoircinn na mbriathra, de na haimsirí, de na haontuithe mícheart; • an chuid is mó de na focail mílitrithe; • tuiscint ar bith ar an tsainréim theanga.	0 – 4

Penkta užduotis (30 marks)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

(a) Socialiniame tinkle radote skelbimą, kviečiantį talentus į dainų šventės atranką. Atrankos komandai parašykite trumpą elektroninę žinutę.

- Kodėl jus sudomino šis skelbimas?
- Aprašykite savo pasirodymą.
- Kokį maistą atsivešite?
- Įtikinkite organizatorius, kad jūs tinkate šiam renginiui.

Cumarsáid:

16 mharc

4 Thasc cumarsáideacha @ 4 mharc an ceann = 16 mharc.

1ú Chatagóir 0 – 2 teachtaireacht dhoiléir.

2ú Catagóir 3 – 4 teachtaireacht shoiléir.

N.B. Mura ndearnadh an tasc cumarsáideach, ní féidir aon mharcanna a bhronnadh ar an tsainréim theanga, ar an stór focal ná ar struchtúir.

Teanga:

14 mharc

Teanga	C. 5
BARR - foircinn na mbriathra, na haontuithe, na haimsirí agus iad ceart i gcónaí beagnach; - stór focal an-mhaith - beagnach na focail uile litrithe i gceart; - tuisclint mhaith ar an tsainréim theanga.	10 – 14
LÁR - foircinn na mbriathra, na haimsirí, na haontuithe agus iad ceart seachas mícheart den chuid is mó; - stór focal idir réasúnta agus maith; - ar a laghad leath na bhfocal litrithe i gceart; - tuisclint áirithe ar an tsainréim theanga.	5 – 9
BUN - an chuid is mó d'fhoircinn na mbriathra, de na haimsirí, de na haontuithe mícheart; - an chuid is mó de na focail mílitrithe; - tuisclint ar bith ar an tsainréim theanga.	0 – 4

- (b) I stojote į kolegiją / universitetą ir esate kviečiami atvykti užpildyti studento registracijos anketą.
- (c) Susitikote su drauge / -u pasikalbėti. Užpildykite pokalbį įrašydami atsakymus į tam skirtas vietas.

Cumarsáid:

18 marc (6 + 12)

Na Chéad 3 thasc @ 2 mharc an ceann = 6 mharc.

4 Thasc chumarsáideacha @ 3 mharc an ceann = 12 mharc.

1ú Chatagóir 0 – 1 teachtaireacht dhoiléir

2ú Catagóir 2 – 3 teachtaireacht shoiléir

N.B. Mura ndearnadh an tasc cumarsáideach, ní féidir aon mharcanna a bhronnadh ar an tsainréim theanga, ar an stór focal ná ar struchtúir.

Teanga:

12 mharc

Teanga	C. 5
BARR - foircinn na mbriathra, na haontuithe, na haimsirí agus iad ceart i gcónaí beagnach; - stór focal an-mhaith - beagnach na focail uile litrithe i gceart; - tuisclint mhaith ar an tsainréim theanga.	10 – 12
LÁR - foircinn na mbriathra, na haimsirí, na haontuithe agus iad ceart seachas mícheart den chuid is mó; - stór focal idir réasúnta agus maith; - ar a laghad leath na bhfocal litrithe i gceart; - tuisclint áirithe ar an tsainréim theanga.	5 – 9
BUN - an chuid is mó d'fhoircinn na mbriathra, de na haimsirí, de na haontuithe mícheart; - an chuid is mó de na focail mílitrithe; - tuisclint ar bith ar an tsainréim theanga.	0 – 4

Triail Chluastuisceana (120 Marc)

N.B. Ní gá d'iarrthóirí an fhoclaíocht bheacht a thabhairt ar na réitigh a mholtar sa scéim mharcála seo. Má thugtar an chiall cheart is féidir leo lánmharcanna a fháil dá bhfreagra. Má thugtar freagra ceart agus mícheart araon, bronn 0 marc.

Drochmhílitriú-1 mharc

Roinn A (26 mharc)

1. (a) Kur buvo Linas? 4 mharc
  - Mokslo ir technologijų parodoje.
- (b) Robotas kalba tik angliškai. 4 mharc
  - Neteisingai
2. (a) Su kuo susitiks Marija? 4 mharc

Ceann ar bith de:

  - Su Egle
  - Su sese
  - Su Jonu
  - Su pusbroliu
- (b) Marija susitiks kavinėje 5 mharc
  - „Prie tilto“
3. (a) Koks repo grupės pavadinimas ? 5 mharc
  - „Rūsys“
- (b) Kuo išmarginta kavinės siena? 4 mharc
  - Grafičiais

Roinn B (29 marc)

1. (a) Kuriame amžiuje gyveno Tadas Blinda? 5 mharc
  - 19 amžiuje
  - XIX amžiuje
  - Devynioliktame amžiuje
- (b) Barbora ir Tadas augino 4 mharc
  - Dukras
- (c) Blinda su gauja vargšų neplėšdavo. 4 mharc
  - Teisingas
2. (a) Tadas Blinda buvo 4 mharc
  - Aukštas ir stiprus

- (b) Arklių vagystė buvo 4 mharc
- Didelis nusikaltimas
- (c) Laukeliuose įrašykite trūkstamus žodžius. 8 marc + (2 x 4 mharc)
- Atimdavo 4 mharc
  - Duodavo 4 mharc

Roinn C (26 mharc)

1. (a) Cad é an caitheamh aimsire is fearr le Inga? 4 mharc
- Ag iascaireacht
- (b) Ainmnigh duine **amháin** sa teaghlach. 5 mharc

Ceann ar bith de:

- athair
- seanathair

- (c) Cad a cheapann Inga den iascaireacht? (Tabhair sonra **amháin**) 5 mharc

Ceann ar bith de:

- spórt
- scíth
- cruthaitheacht

2. Cuir in iúl cé acu atá na ráitis seo a leanas **fíor** nó **bréagach**. Cuir tic (✓) sna boscaí ábhartha. (3 x 4 mharc)

	Fíor	Bréagach
(a) Oibríonn Martynas ar fheirm éisc.		✓
(b) Bhí Martynas ina dhéagóir nuair a bhí a chéad taithí le beacha aige.	✓	
(c) Fuair Martynas coirceog mar bhronntanas ó bheachaire.		✓

Roinn D (19 marc)

1. Cad é an séasúr is fearr le leabhair a léamh?

5 mharc

- Samhradh

2. Cad é an rud a raibh an t-údar ag tnúth leis le linn na Nollag?

4 mharc

- clár teilifíse

3. (a) D'fhorbair T. Dirgèla spéis i ngach rud a bhaineann le bleachtairí.

4 mharc

- Fíor

(b) Cé mhéad leabhar a fuair an t-údar ar iasacht ina óige, agus cén áit a bhfuair sé iad?

(2 × 3 mharc)

Cé mhéad?	5
Ó cén áit?	Leabharlann

Roinn E (20 Marc)

Cuir in iúl cé acu atá na ráitis seo a leanas **Fíor** nó **Bréagach**.

Cuir tic (✓) sna boscaí cuí.

(5 × 4 mharc)

	Ráiteas	Fíor	Bréagach
1.	(a) Bhuaigh Meda Surdokaitè dara háit.		✓
	(b) Cabhróidh a fionnachtain le cóir leighis a chur ar dhrochthinnis.	✓	
2.	(a) Bhí Rimantas ag piocadh muisiriún ar feadh dhá uair.		✓
	(b) Fásann muisiriúin in aice leis na bóithre.	✓	
	(c) Phioc Rimantas muisiriúin do bhriceasta.		✓

AGUISÍN 1

Cuirtear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm ar an obair a chuireann iarrthóirí isteach ar deonáíodh ceann amháin nó níos mó de na socruithe seo a leanas dóibh:

- Leagan taifeadta den obair scríofa.
- Úsáid ríomhaire le seiceáil litrithe ar siúl.
- Úsáid scríobhaí.
- Tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach.

Sa Liotuáinis Ardleibhéil san Ardteistiméireacht ciallaíonn sé sin nach ngearrtar pionós as earráidí sa litriú ná i ngnéithe gramadaí áirithe.

AGUISÍN 2

Script CD

Roinn A

Linas: Labas Marija. Kaip smagu tave matyti!

Marija: Labas, Linai, kaip laikaisi?

Linas: Puikiai, kaip tu?

Marija: Gerai, ačiū. Kur eini?

Linas: Buvau Mokslo ir technologijų parodoje.

Marija: Kaip įdomu? Ką matei?

Linas: Mačiau robotą Ažuolą su kuriuo galima bendrauti lietuviškai. O kur tu eini?

Marija: Einu susitikti su sese Egle ir pusbroliu Jonu. Gal norėtum prisijungti? Rodos, jūs dar nebuvote susitikę.

Linas: Ne, nebuvome. Kaip tik turiu laisvo laiko, tikrai norėčiau susipažinti. Kur susitinkat?

Marija: Kavinėje „Prie tilto“. Ji čia pat.

Linas: Labai gerai, nes jau seniai noriu apsilankyti šioje kavinėje. Girdėjau, kad naujai atidaryta ir jaunimas ją mėgsta.

Marija: Taip, visai neseniai atsidarė. Vakare pakviečiami jauni atlikėjai, kurie gali pademonstruoti savo talentus. Bet man labiausiai patinka, kad ten yra nebrangi kava. Tik du eurai penkiasdešimt.

Linas: Tikrai? O gal ir kokiam nors koncerte buvai?

Marija: Taip, buvau repo grupės „Rūsų“ koncerte. Tai mano mokyklos grupė. Labai patiko. Grojo mano bendraklasiai.

Linas: Puiku. Dar draugai man pasakojo apie grafičiais išmargintą sieną. Norėčiau prie jos nusifotografuoti ir įsikelti į savo socialinius tinklus.

Marija: Būtent prie tos sienos ir rezervavau staliuką. Einam.

Linas: O, žiūrėk, ar tik ne Jonas su Egle jau laukia.

Roinn B

Retas kuris nėra girdėjęs apie Tada Blindą, devyniolikto amžiaus plėšiką. Jo tėvai valdė didelį ūkį, kurį padovanojo Blindai kai jam suėjo dvidešimt vieneri. Tadas Blinda susituokė su aštuoniolikmete mergina Barbora ir susilaukė trijų dukterų. Ūkininkauti nenorėjo. Ūkį nuomojo kitiems, o pats su bendraminčiais plėšikavo. Pasak legendos, Blinda ir jo gauja niekuomet neplėšdavo vargšų, priešingai – padėdavo jiems: duodavo pinigų, nupirkdavo maisto.

Blinda buvo aukštas, stiprus ir gražus vyras. Jo gauja daugiausia vogdavo arklius: kuriuos pelningai parduodavo. O arklių vagystė tuo metu buvo vienas didžiausių nusikaltimų. Blinda padarė ne vieną blogą darbą, galiausiai buvo pagautas ir nubaustas. Bet legenda byloja, kad Blinda buvo ne plėšikas, o svieto lygintojas, iš turtuolių atimdavo, o vargšams duodavo.

Roinn C

Žurnalistė: Sveiki, esu Radijo laidos „Laisvalaikis“ vedėja. Ar galiu užduoti keletą klausimų?

Inga: Sveiki, taip.

Martynas: Laba diena, žinoma.

Žurnalistė: Koks jūsų mėgstamiausias laisvalaikio užsiėmimas?

Inga: Žvejyba.

Žurnalistė: Oho... Kaip susidomėjote žvejyba?

Inga: Kiek save pamenu, mūsų namuose visada sukdavosi kalbos apie žvejybą. Tėtis su seneliu vien tik apie tai ir kalbėdavo. Manau, kad augant tokioje aplinkoje negalėjau nežvejoti.

Žurnalistė: Kas jums yra žvejyba?

Inga: Žvejyba tai ... ir atsipalaidavimas, ir sportas, kai nori pagauti daugiau žuvies nei draugai, ir kūryba, kai sugalvoji pasigaminti kibiausią blizgę.

Žurnalistė: Ir pabaigai, galbūt turite patarimų pradedantiems žvejams?

Inga: Linkiu nusipirkti gerą meškerę ir tinkamus rūbus. Šitas hobis pats šauniausias!

Žurnalistė: O jūs ką veikiate laisvalaikiu?

Martynas: Auginu bites.

Žurnalistė: O kodėl bites?

Martynas: Didelę mano gyvenimo dalį užima darbas Informacinių technologijų srityje, o bitininkystė suteikia balanso, atsveria ilgą valandą, praleistą prie kompiuterio.

Žurnalistė: Ar tai jūsų šeimos tradicija?

Martynas: Deja, ne. Nesu tas bitininkas, kuris tęstų tėvų ar senelių tradicijas.

Žurnalistė: O kokia buvo pradžia?

Martynas: Prie bitininkystės pirmą kartą prisiliečiau būdamas paauglys. Pas močiutę kaime, į obelį atskrido bičių spiečius, tad nusprendėme jį susemti. Kaime kaip tik buvo bitininkas, kuris paskolino mums avilį, o vėliau aš iš jo pasimokiau bitininko darbo.

Žurnalistė: Ačiū už pokalbį.

Roinn D

Vasara – tai ne tik puikus metas leisti laiką su draugais, bet ir aplankyti magišką knygų pasaulį. Ir nors tikrai ne kiekvienas mėgsta skaityti, vaikų mylimas rašytojas Tomas Dirgėla net nusistačiusiems prieš skaitymą turi ką pasakyti.

Nebuvau didelis skaitovas – skaičiau tik tai, ką mokykloje užduodavo. Vis dėlto, viskas pasikeitė po šeštos klasės, kai į rankas pakliuvo Astridos Lindgren knyga „Kalio Bliumkvisto nuotyčiai“. Prisimenu, kad per Kalėdas laukiau ne dovanų, o kaip Kalį Bliumkvistą rodys per televiziją.

Vėliau susidomėjau detektyvais – patiko ne tik žaisti, žiūrėti serialus ir filmus, bet ir skaityti. Tada pamačiau, kad skaitymas teikia malonumą. Nepriskiriu savęs vaikams, kuriems patiko knygos, bet vaikystėje mėgau lankytis bibliotekose – pasiimdavau penkias knygas ir tą pačią dieną grąžindavau. Tiesiog patiko pats veiksmas, kai vaikštai tarp lentynų.

Roinn E

Lietuvė Meda Surdokaitė laimėjo pirmąją vietą Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurse Nyderlanduose! Meda pristatė chemijos srities tyrimą. Jos išradimas padės saugoti vandenynus nuo mikroplastikų, gydyti sunkias ligas ir kurti ekologiškesnę kasdienybę. Konkurse šiemet dalyvavo jaunieji mokslininkai iš 33 šalių – ne tik iš Europos, bet ir iš Šiaurės Amerikos bei Artimųjų Rytų.

Pats metas skubėti į miškus – kur jau galima rasti grybų. Grybautojas Rimantas dalijasi įspūdžiais: „Vakar pusvalandžiui nuėjau į mišką. Voveraitės smulkios, dar ne visas galima rinkti. Tai vadinamieji kelio grybai, jie auga netoli kelių, o miško samanose jų dar nedaug. Tačiau šeimai pietums grybų pririnkau.“

